

ANNE BABALAR İÇİN:

'Mahremiyet Eğitimi', çocukların kendisinin ve diğer insanların özelinin/özel alanının farkına varması, kendisi ile çevresi arasında sağlıklı sınırlar koyması gibi bilgileri içerir. Bizler aileler olarak çocuklarımızı korumak ve bilinçlendirmek için neler yapabiliriz?

1. Vücudunun Özel Alanlarını Öğretin-İç Çamaşırı Kuralından Bahsedin...

Bu alanın başkalarından gizlenmesi ve anne-baba ve doktorlar dışında bu bölgeye kimsenin dokunmaması gerektiği çocuğa öğretilmelidir. Bunun tek istisnası ihtiyaçları olduğunda yardım amaçlı, canları acıdığı anda sorunu anlamak için anne/baba ve doktor gibi yetişkinlerin mümkünse "çocuktan izin alarak" bakması ve dokunmasıdır.

2. İyi Dokunma-Kötü Dokunmadan Bahsedin...

İyi dokunmayı; anne babanın sana sarılması, seni öpmesi ve senin bundan rahatsızlık duymaman, kötü dokunmayı ise tanıdığın ama özel bölgelere dokunma izni olmayan kişilerin ya da yabancıların sana sarılması, dokunması ve **senin bundan rahatsız olman**" şekliyle tanımlayın.

3. İyi Sır ve Kötü Sır

Gizlilik, cinsel istismar yapan kişilerin en sık başvurdukları taktiklerden biridir. Çocukları rahatsız eden, onları ürküten ya da üzen tüm sırlar kötü sırdır ve saklanmamalıdır; tam tersi güvenilir bir yetişkine (anne- babaya, öğretmene) anlatılmalıdır şeklinde söylenebilir.

İyi bir sır örneğin, sürpriz doğum günü partisi gibi tanımlanıp, arasındaki fark çocuğa iyi kavratılmalıdır. Aileler, çocukları kötü sırları kendileriyle paylaşması için teşvik etmelidir. Ama kötü sırlar paylaşıldığında endişeyle çocuğa sert tepki verilmemelidir. Çünkü çocuk sizin tepkilerinizden çekinip, yaşadığı olayı sizinle paylaşmayabilir.

4. Başkalarının Yanında Kıyafetini Değiştirmeyin

Çocuğu küçük yaştan itibaren başkalarının yanında giydirmemek çocuğun mahremiyetine saygıyı gösterir. "Daha küçük" diye düşünerek çocuğu iç çamaşırına varıncaya kadar başkalarının önünde soyup giydirmek doğru değildir. Ayrıca anne-babanın da çocuğun göremeyeceği bir alanda giyinip-soyunması da çocuğun bütüncül bir mahremiyet duygusu geliştirmesi açısından önemlidir.

5. Çocuğun Cinsel Organlarını Sevgi Objesi Yapmayın...

Küçük çocukları cinsel organlarına dokunarak, onları konu yaparak sevmek doğru değildir. Çocuk bu şekilde hem mahremiyet ihlaline uğramış olur, hem de başkalarının özel alanlarının kullanılarak onlara şaka yapılabileceği inancını taşır. Ayrıca çocukları cinsel organlarını konu ederek sevmek, onları kendilerini kötü niyetli kişilerden korumak konusunda etkisiz kılabilir.

6. Odanıza İzin Alarak Girmesi Gerekliğini Öğretin...

Çocuklara 4-5 yaştan itibaren anne-babanın odası kapalı ise odaya kapıyı çalarak ve izin alarak girmesi gerektiği öğretilmelidir. Çocuğun odasına girerken kapıyı çalmak da iyi bir rol model oluşturacaktır.

FARKINDA OL

*Çocuklar istismar hakkında yalan söylemezler. Bu konuda hikâye uyduranlara çok az rastlanır.

* Her ekonomik düzeyden ve her kültürel gruptan gelen çocuklar, cinsel istismara maruz kalabilir. Çocukların görünüşü ya da davranışı istismara sebep olmaz.

*İstismarın olduğu yer, genellikle ev, mahalle, okul, ev ile okul arasındaki yol gibi çocuğun içinde bulunduğu yakın çevredir. Çocuklar bu konuda eğitilmelidir. Çocuk bağıarak yardım istemeyi, koşarak kaçmayı öğrenmelidir.

7. Çocuğunuza Öğretin

- 1) Vücudumuzda özel yerler bulunur. Bu yerler iç çamaşırının kapattığı yerlerdir.
- 2) Birisi özel bölgemize baktığında ya da dokunduğunda ne yapacağımızı bilmeliyiz. Çocuğunuza ne yapması gerektiğini aşağıdaki ifadelerle anlatabilirsiniz:
 - Söyleyebileceğin en sert ve ciddi bir şekilde 'hayır' de.
 - Oradan hemen uzaklaş ve güvenli bir yere gitmeye çalış.
 - Güvendiğin bir büyüğe söyle.
 - Büyükler seni dinleyip bu konuda bir şeyler yapana kadar söylemeye devam et.
- 3) Birisi özel yerlerine baktığında ya da dokunduğunda büyüklerine anlatmadan önce sana yalan söyleyebilir: "Bu bizim sırrımız; sana inanmazlar; annen baban seni sevmez; sana para veririm oyuncak alırım". En sık kullanılan bu tip yalanlarla ilgili çocuklarınızla konuşun. Çocuğunuz hiçbir şartta onu sevmekten ve korumaktan vazgeçmeyeceğinizi bilsin.

s

E Çocuğunuz istismara uğrarsa ya da istismara uğramış bir çocuğu korumanız gerekirse;

- 1) Sakince çocuğu dinleyin,
- 2) Kızgınlığınızı, üzüntünüzü belli etmeyin,
- 3) Asla sorgulamayın
- 4) Gerekli yerlere başvurun ki uzmanlar sorulması gerekenleri uygun bir biçimde sorsun

8. Televizyondaki Sahneler

- Çocuklar bu dönemde daha çok taklit yoluyla öğrendikleri için televizyondaki gördüğü sahneleri arkadaşlarının üzerinde deneyebilir. İzlenen TV programlarının içeriğine dikkat etmek gereklidir. Çocuğunun televizyondaki sahneyi taklit ettiğini gören anne, çocuğuna aşırı tepki göstermeden, gülmeden bunun hoş bir davranış olmadığını söyleyebilir.
- Çocuklar anne-babaların kendilerine değil de başkalarına verdikleri tepkiler yoluyla da bu davranışları öğrenir. Örneğin bir televizyon sahnesinde arkadaşlarının özel alanına şaka amaçlı dokunan kişiye aile sesli bir şekilde "İnsanların özel yerlerine dokunulması hoş bir davranış değildir" gibi cümleler kurulabilir. Böylelikle çocuğumuzda özel alan kavramı pekişecektir.

Mimar Sinan Anaokulu
Rehberlik Servisi

